

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
 anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Szabadka, IV. Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám: 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám: 48.
 Kéziratok nem adatkak vissza. — Hirdetések
 árszabály szerint.

Politikai tanulságok.

Végre hát megtudtuk az igazat! Negyven évig álmodoztunk, negyven évig ábrándok után futottunk s most végre fölcsozdva úgy vagyunk, mint az álmában kincset szorongató, ki mikor fölébred, csalódva látja, hogy a marka üres.

Álmodoztunk önálló, független Magyarországról, magyar hadseregről, magyar külképviseletről, magyar bankról s sok egyéb vívmányról s most végre keserves csulódással látjuk szerte foszlani álmainkat.

Nagy bizony ami csalódásunk!

De ezt a csalódást keserűséggé teszi szívünkben az, hogy azt az ábrándozást, azt az álmodozást szebbnél szebb jelszavakkal negyven éven át éppen vezéreink, a függetlenségipárt terjesztette a hazában.

Mire való volt akkor a nemzetnek ez az áltatása?

Hosszas küzdelem után, egzisztenciák kockáztatásával diadalra vitte, többségre juttatta a nemzet a függetlenségi pártot. S melyik vágya teljesült?

A tulnyomó többségű párt viselkedése is elárulná, de maga a pártvezér, Kossuth is elismerte, hogy azokról a magyar nemzeti idálokról, mik szívünk oly drága kincsei voltak, le kell mondanunk s a politikai követelmények előtt — értve alatta a bécsi legfelsőbb akaratot — meg kell hajolnunk. A nemzeti önállóságnak ezen külső inkább deprezentatív kiépítése helyett a belső konsolidálásra, a magyar hegemonia itthon való megteremtésére, az anyagi megerősödéssre kell erőnket fordítanunk.

Nagyon szép s keserűséggel mondjuk bár, de talán igaz is!

Hanem hát az a függetlenségi párt, azok a vezérek oly rövidlátók voltak ellenzéki korokban, hogy nem látták a való állapotokat, nem látták tehetetlenségünket Béccsel szemben s azokról a nagy hangon hirdetett függetlenségi eszmékről, nemzeti vívmányokról a nemzettel együtt ők is csak álmodoztak?

Vagy ismerték már akkor is programjuk, elveik kivihetlenségét s csak kábitó csalétek gyanánt hirdették azokat a vérünkbe átment ábrándokat?

Akár ismerték tehát, akár nem, mindkét esetben szomorú következtetést lehet vonni vagy politikai tudásukra és életlátásukra, vagy politikai őszinteségükre s a nemzet szívében ez az eljárás mindkét esetben vagy keserűséget, vagy teljes közömbösséget hoz létre minden közjogi kérdés iránt.

Ne menjünk tovább ezen sivár politikai kép rajzolásában, hanem inkább szűrjük le belőle tanulságainkat a további praktikus eljárásra.

Maga a függetlenségipárt, élén Kossutthal, elismeri, hogy azokért a közjogi elvekért, közjogi ideálokért küzdeni — legalább hosszú ideig — meddő és céltalan.

Kossuth elég férfias is volt levonni ebből a következtetést, amikor a pártok fuzióját hangoztatta.

Es igaza van.

Mire való is azok a közjogi megkülönböztetések, azok a közjogi korlátok a pártok között, mikor azok csak fikciók, ábrándok?

Vagy van-e értelme ezek után „67” és „48”-as jelszavak szerint tömörülni, mikor maga Kossuth is 67-es? Nem okosabb, sőt egyedül okos-e

A kisértés.

Minap a szobámban ültem s irogattam holmi üzleti leveleket, egyszer csak alig hallhatóan ezen szavakat véltem hallani „Te buta! Te ostoba!” Mintha semmit sem hallottam volna, tovább irtam. De a suttagó hang ismét megszóllalt: „Te buta, te ostoba!”

Indulatosan ugrottam fel székemről, a tollat elhajítottam s szétnéztem. A szemem tágra meredt: senki, semmi a szobában.

— Orült vagyok, vagy fülzugásban zsenvedek! — morogtam s irni kezdtem ismét. Alig irtam azonban egy fél sort ismét hallottam azt a kisértő, de bosszantó hangot „Orült még nem vagy, még csak fülzugásban sem zsenvedsz, csak egy kissé ostoba vagy.” Ez már bosszantot. Dühösen fölugrottam és keresni kezdtem a hang tulajdonosát. Jaj lesz neki, ha megtalálom! Nekirohantam ágynak, függönynek, kinyitottam az ajtót, sehol senki.

— Bocsáss meg kedves jó barátom, de a te élnetlenséged már annyira bosszant,

hogy eljöttem miszerint téged figyelmeztetlek, hogy te igen ostoba vagy.

— Oh nagyon köszönöm a te jó indulatodat, de nem lennél olyan kegyes, hogy megmondanád, ha barátom vagy miért mondd, hogy miért dugod el magad tudj' Isten hová? — szóltam gunyosan.

— Csalódsz, ha azt hiszed, hogy elrejttem magam. Sőt mindennap mindig veled vagyok. Ha álmra hajtod este a fásasztó munka után fejed, én hagylak el legutolszor sőt még álmodban is gyakran fölkereslek, reggel pedig mindjárt ott vagyok ágyadnál, ha szembéjaid fölpatlanak. És épen az bánt, hogy bár én mindenütt veled vagyok, mindenütt követlek, te nem akarsz észrevenni, nem akarsz meghaladni, pedig jó barátod vagyok, vagy legalább is az akarok lenni, jó tanácsokat akarok adni, mert javadat akarom.

— Szólj tehát hol vagy, ki vagy és mi vagy?

— Ha nem lennél oly elfogult, láthatnál, ismerhetnél, nevem is tudhatnád, de

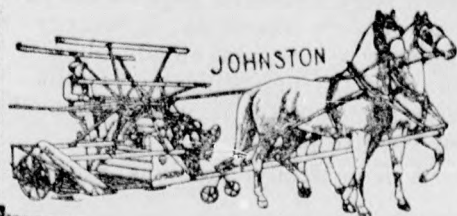
igy ily állapotban mint te vagy, ebben a munka körben, melyben te élsz siváran s örömtelen, egyáltalán nem esodálkozom, hogy nem tudod ki vagyok, és nem ismeresz fel. Mondhatnám: igéző szép, mondhatnám csábító, mondhatnám angyal, mondhatnám ördög vagyok. De minek is mondom el mi s ki vagyok, te ugysem ismeresz fel, szépségem nem méltányolod inkább halljad hát tanácsaimat s így ha már külsőmet sem látod, jóakaratommal óhajtalak magamhoz fűzni. Mond csak barátom, te nagy gonddal dolgozol, szorgalmasan türelemmel munkálkodsz-e?

— Igen, ez az én elvem; türelemmel munkálkodni, folytonosan, becsülettel dolgozni. A becsületes munka pedig minden körülmények közt megtermi a maga gyümölcsét!

— Nem vagyok veled egy véleményen kedves barátom, sőt az én meggyőződése ellenkezik ezzel. A barom, az igavonó jószág szántja meg a földet és mégis a gazda aratja le.

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszáloít,

marokrakó és kévekötő aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsolók, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-6

Kedvező fizetési feltételek! → Olcsó árak! ← Árjegyzék ingyen és bérmentve!

társadalmi és még inkább gazdasági elvek szerint sorakozni a pártoknak?

Akármi keservesen esik is lemondani szépséges ideáljainkról, akármi fájó is megválni a 48-as jelszavaktól... fölébredtünk, kijózanítottak maguk a vezérek, készülünk tehát az új szervezkedésre.

Hazánknak gazdasági megerősítésre van szüksége, a különböző népfajok között és fölött meg kell teremtenünk a magyar fensőbbiséget. A társadalmi élet is új alakulás előtt áll: oly zászló alá kell tehát gyűlnünk, oly pártban kell sorakoznunk, mely minden közjogi ábrándok nélkül ezen nagy kérdések megoldására vállalkozik.

S van-e erre alkalmasabb, van-e erre hivatottabb, mint a keresztény szociális párt?

Akarjuk, nem akarjuk: a szociális pártoké a jövő, s most már rajtunk áll, hogy azok közt a keresztény alapon álló jusson diadalra.

Nagyon helyesen tenné az országos néppárt is, ha azt a 67-es közjogi kelencot eldobva tisztán ezen szociális alapra állana s felvéve a keresztény szociális párt nevet magvát képezné s legközelebbi választásnál bizonyosan nagy számban bekerülő keresztény szociális pártnak.

Addig is sürgősen s buzgón kell folytania a szervezkedésnek.

A már meglévő keresztény szociális központ és fiókokkal együtt alakuljon át politikai párttá s mint ilyen országszerte kezdje meg a szervezkedést a legközelebbi választásra.

Városokban s községekben alakuljon a 67-es és 48-as megkülönböztetés törlésével keresztény szociális párt, melyben gazdasági és társadalmi elvekkel minden keresztény egyesülhessen.

Be kell vinni a köztudatba, különösen az egyszerű becsületes lelkű,

— Ugy? Tehát te szerinted a becsületes munkás oktan igavonó, mely nem messzi van az állattól?

— Körülbelül úgy van. Az okos lerázza magáról a terhet és alkalmas időben kiszedi a kasból a mézet.

— De hát a „lekiismeret, Isten számtalan parancsa és a felebaráti szeretet“ nem tiltakozik-e ez ellen?

— Bah! En ezeket a fogalmakat nem ismerem!

— Hát akkor te csak élni és élvezni akarsz? Es mások keserves munkája után?

— Igen, élni és élvezni akarok és azt hiszem, hogy minden élő ezt akar?

— Csalódszol, a nemes lelkűek és önzetlenek, még nem vesztek ki a földről!

— Nem én, hanem te csalódszol, mert a földön az emberek „csalnak“ és csalódnak.

— En pedig az első csoportnak, kedves (?) barátom nem óhajtok tagja lenni.

— Pedig te is csaló, rabló vagy félig-meddig!

— Ez ugyan nem igaz, de mivel tudod ezen állításod beigazolni?

— Saját tetteiddel: mert vajjon nem azért eteted-e ma bárányod, tyukod, hogy holnap levághasd? Vagy nem azért ápolod-e a virágot, hogy leszakítsad? Tehát te még nagyobb ragadozó vagy mint a farkas vagy az orosz lány! Mert még hizlalod is állataidat, hogy jobb falatod legyen!

— Hm! Igazad van, de azért igazában még sincs. A bárányt levágom, az igaz; meg is eszem, az is igaz: de teljes joggal, mert az nekem táplálékul szolgál és Isten is úgy

ép azért jelszavakkal könnyen vezethető nép tudatába, hogy ma már nincs értelme a 48-as jelszavaknak, hogy ma csak két párt van: magyar s nem magyar, keresztény s nem keresztény. Nagy harcok előtt állnak, szembe fog kerülni egymással az „Istennel“ és „Isten nélkül“ felírásu két zászló: Készülünk, hogy az első alatt többen legyünk. Kules.

Keresztény szociálizmus Szabadkán.*

Közel egy éve annak, hogy Szabadkán Raich Balázs és Mészáros Béla káplánok a keresztény szociálizmus lánglelkű bajnokai a zászlót kibontották. Százhusz igazi keresztény meggyőződésű munkás sorakozott rögtön a munkások szabadságáért küzdő kereszties zászló alá. Azóta lezajlott egy év és mi büszkén jelenthetjük, hogy ez a kised csapat ma már szaporodott még pedig olyanira, hogy ötszáz elszánt erős akaratu, igazán férfiak állanak harca. készen táborunkban.

Ha kissé szettekintünk a mai munkás társadalmon, ott látjuk az ujjászervezett szociáldemokratákat, kik azért rakják le véres verejtékken szerzett filléreiket, hogy egy Mezőfi nevű, zsidó órás legény nagyságos urrá lehessen. Nézzük végig a szociáldemokratákat: ezek a gyűlevész, soletkeverékek akaratlan páriákká vedlettek. Nézzük Achim paraszt pártját, ezek meg valóságos lipótmezei progromon indulnak. Ha így áttekintjük az összes munkás frakciókat, akkor minden józan és okos embernek tisztában kell lenni avval, hogy a mánkásokat csak a keresztény szociálizmus eszméje teszi önnállóvá es öntudatosá. Ezt érzi Szabadka város öntudatos munkássága is, éppen azért egy szívvel, lélekkel sorakozik a keresztény szociálisták közé. Mi csak szívből fakadó hálás szeretettel halmozhatjuk el azért, hogy élésletásukkal bepillantottak a munkások kétségbeesett oduiba. Es siettek a nyomorral küzdő munkások segítségére. Ember feletti munkát végeztek, el kell ismerünk, de az oly egyéniségek, kiket a vallás erősít, azok nem ösmernek fáradságot, sem kicsiny-

* A Szabadkai Keresztény Szociális Egyesületnek ma tartott évi rendes közgyűlése alkalmából.

rendelte, hogy a növény és állatvilág az ember tápláléka legyen.

— Hát embertársaid vajon nem állatok-e?

— Ezzel azt akarod talán mondani, hogy őket joggal paprikássá apríthatom?

— No éppen azt nem. De azt igenis, hogy oktan embertársad épp úgy felhasználható magad céljaira, valamint az oktan állatot.

— Mondhatom különös elveid vannak.

— De általánosak. Minden okos ember így gondolkozik... Eppen azért jöttem hozzád most is, hogy figyelmeztesselek, miszerint az élet rövid és nem más mint egy hamar elmuló álom, melynek vége, ha egyszer napja letűnt. Vedd ki azért ebből a magad részét és élvezz, míg élvezni tudsz.

De vigyázza, okosan, hogy utol ne érjen a sors keze. Ne légy soha durva, mert durvasággal sem mire sem mégysz, ellenben ügyességgel mindent elérhetsz. Igazat mindig úgy mondj, amint érdeked kívánja... De mit bámulsz? Szemeid mért merednek úgy ki?

... Oh bár te is felismernéd korod szellemét, meglátnál és megismernél engem, mi sok élvezetbe vinnék?...

— Látlak! Ismerlek már, de nem követlek, nem leszek hived! Elveid, amiket kinálsz kellemetlenek nekem! Elvezeteid megtevesztéssel töltenek el! — Távozz! — Te gunyosollyal felelsz s vigan tova röppensz azzal a tudattal, hogy egy ostobával, ki kora szellemét nem ismeri beszélni nem lehet. Pedig hidd el nekem, megvagyok győződve róla, hogy kettőnk közül csupán te vagy ostoba és nemcsak ostoba, de — boldogtalan — is.

— M.

hitúságot, hanem mint igazi hősök, a munkások hősei szállnak sikra a munkások igaz ügyéért. Ha a Szabadkai Keresztény Szociális Egyesület egyéves működéséből, a kellő következtetéseket levonjuk, bizonyosra vehetjük, hogy rövid időn belül Szabadkán a keresztény szociálisták kerülnek többségben. Utótt már tehát a végső leszámolás órája, s az összmunkásságnak meg kell tisztulnia a homálytól.

Hiába vonyitanak a vörös kutyák, hiába támadnak bennünket uton-utfélen, mi a mi zászlónkat lépésről-lépésre visszük előre a győzelem, s mi több a bizonyos győzelem felé. Szabadka keresztény érzelmű munkásai ime láthatjátok, hogy a keresztény szociálisták győzelme bizonyosra vehető, sorakozatok tehát közénk, hogy jövőre egyesült erővel ülhessek meg a keresztény szociális egyesület közgyűlését.

Román Nándor,

Hajszja a Katholikus Népszövetség ellen.

Valahányszor magyar katolikusok bátorságot vesznek maguknak arra, hogy tisztán önvédelmi célból egy zászló alá tömörüljenek, a mint legutóbb a Katholikus Népszövetséggel is megtörtént, rögtön előállanak a zsidó szabadkőmives vészmadarak s a protestánsokkal karöltve telitármázzák az országot, hogy a felekezeti béke megvan bontva s hogy a katolikusok kulturhareot akarnak provokálni.

A mióta az agilis népszövetség rövid egy év alatt Magyarországon 80 000 tagot tudott egy táborba összetaborozni, rettenetes ludbőrös lett a zsidóliberális lapok háta. Sikongó vészmadarak gyanánt telisívtják az egész országot, hogy vége a liberalizmusnak, vége a felekezeti békének, vége a protestantizmusnak s hogy ismét hatalomra kerül a spanyol inkvizíciókat rendező fekete ivadék.

Nem hisszük, hogy majd a sivitó vészmadarak is elhinnék mindazt, a mit össze-sívtanak. De hát nekik visitaniok kell, mert annyi bizonyos, hogy ők veszélyben vannak. A protestanizmus s a felekezeti béke tőlünk nyugodtan alhatnak, mi őket nem bántjuk, de nem is bántottuk soha. De igenis küzdeni fogunk a zsidó liberalizmus tulkapásai s annak erőszakoskodó képviselői ellen s ezt a hazára és egyházra egyaránt veszedelmes elemet mindenünnen kiszorítani iparkodunk.

Miután pedig ezt az országosan szervezett maffiát csak országos szervezkedéssel lehetünk képesek letörni és megsemmisíteni azért tömörülünk mi is a Kath. Népszövetségnek országos szervezetének Mária's zászlaja köré.

S hogy ebben a titáni küzdelemben ki lesz a győztes: a Katholikus Népszövetség avagy a zsidóliberális vészmadarak, az egyelőre ugyan — szerintük — a jövő titka, de könnyen előreláthatólag nem mi, hanem ők maradnak alul.

Felhívás.

A bácsbodrogmegyei keresztény szociális szervezetek f. évi június hó 28-án, vasárnap, Zentán kerületi nagygyűlést tartanak, amelyre a környékbeli szervezeteinket, különösen az adai, bajai, csantavéri, kishegyési, bácskulai, magyarkanizsai, martonosi, moholi, szabadkai, újvidéki, zentai egyesületeinket meghívjuk s elvárjuk, hogy ezen első vidéki kerületi gyűlésünkön az érdekelt szervezetek minél tömegesebben fognak résztvenni. Felhívjuk továbbá mindazokat, kik a keresztény szociális eszmékkel rokonszenveznek és ezeknek minél szélesebb körben való elterjedésén munkálkodni akarnak, hogy hívják fel a figyelmet a Zentán tartandó nagygyűlésre és különösen felkérjük a főtiszt. papságot és a tanítói kart, hogy községük népét a nagygyűlésen megjelenésre buzdítsák. A nagygyűlés 28-án vasárnap reggel szakelődásokkal kezdődik és délután népgyűléssel záródik le. A részletes programot lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

A Keresztény Szociális Szövetség.

A kultura-éhesek.

Szó sincs, biz ők derék legények,
Az egyet meg kell vallani,
Ugy szemre-főre; ám a lényeg,
Az persze más egy valami.
Hős lovagok, bár lovat, kardot,
Egyikse ült, és egysé hordott;
Es modernnek. Minek a vért,
Támadnak mindent, semmiért.
Azaz találunk ők okot:
Felpuffasztani, a mi ujjnyi,
A semmiséget nagyra fujni.
Ebben zsenik, páratlanok.
S mi hajtja őket, kérdezed:
A mindig éhes zseb, a zseb!

Az idők árjának szülőtti;
Mikor a pusztulás szele
Zugott felettünk, akkor költ ki,
A köpüben a sok here. —
Ott lesték adáz türelemmel:
A hajó mikor nem merül fel;
Orültek a vészmadarak:
A halál, hej! nekik arat.
De sorsunk, mely a bátraké,
A küzködők pártjára állott,
Elkerültük a vészt, s halót:
Hajónk repült a rév felé
Es eltűnőn a jó falat:
Szedték megint a kis halat.

Édes kevés biz ez a kis hal,
A szákmányra berendezett
Gyomornak. — Nos, társaikkal
Tempóznak a vizek felett:
A csapat éles rikkánással
Sivít, meg marakszik egymással;
Látszik, de vágya gondja más:
Egy alapos feifordulás.
Láttál-e már a föld gyomrából
Kibujt, falánk bogárhadat,
Melyre örökségül maradt
A szörnnyű éhség, báb-korából?
... Mikor legéltrevalóbb,
Akkor legégetni valóbb.

D. G.

HIREK.

— **Keresztszentelés Jánoshalmán.** Horváth Gyula jánoshalmi káplán Nagy János (Szepe) tanyáján a napokban nagy ünnepélyességek között áldotta meg az általa felállított szép kőkeresztet, s ez alkalomból lélekemelő beszédet intézett nagy számban megjelent halgatóihoz.

— **Boromisza püspök állapota.** Szatmárról jelentik, hogy dr. Boromisza Tibor püspök állapotában örvendetes javulás állt be. A főpásztor láza csökkent, ereje és étvágya növekszik és az általános érzése is folyton javul.

— **Vajda Ödön jubileuma.** Bajáról írja tudósítónk, hogy Ambrozovics főispán és Hegedűs királyi tanácsos polgármester vezetése alatt ma egy nagyszámú küldöttség utazott Zircere, hol Vajda Odön zirci apátnak Baja város hódoló jegyzőkönyvét nyújtják át az apát áldozásának aranyjubileuma alkalmából.

— **Áttérés.** Erődi Zoltán a bajai ciszt. r. főgimnázium maturáns tanulója, pünkösd hétfőjén az ev. ref. vallásról a kath. vallásra tért át. A hitvallást Vojnics Dániel apát-plébános kezébe tette le.

— **Népgyűlés Kelebián.** Ma délután öt órakor Frank János elvbarátunknál (Felső Kelebia) nagy keresztényszociálista népgyűlés lesz a melynek szónokai Román Nándor kerületi titkár s Mészáros Béla káplán lesznek. Román Nándor a szociáldemokráciáról s a keresztényszociálistákról fog beszélni, Mészáros Béla pedig a keresztényszociálisták programját fogja ismertetni.

— **Hymen.** Barta József kir. posta és táviratizst Bajáról eljegyezte a palicsi postakasszonyt Pataky Annát.

— **A szabadkai műpártoló kör** folyó hó 15-én kirándulást rendez Kamarás erdőben, melyre ez uton hívja meg a tagokat. Az elnökség.

— **Lemondott orvosnő.** A bajai városi közkórháznak nincsen már orvosnője. Csak rövid idővel ezelőtt nevezte ki a főispán dr. Müller Mária orvosnőt a bajai közkórház alorvossá. Alig foglalta el néhány hónappal ezelőtt állását, már ma beadta állásáról való lemondását. Dr. Müller Mária már el is hagyta eddig betöltött állását.

— **A vezérek.** A „Papírföldolgozó” című újságból vesszük a következőket: „6982 márka segély. Ezen horribilis összeggel segítette a kereskedelmi alkalmazottak szervezete a munkanélküli tagjait. A bevételek csak 149 510 márkát tett ki, ebből agitációra csak 34 457 márka, alkalmazottak fizetésére csak 32.724 márka, irodai költsége csak 36 827 márka egyedül ezen három tételre összesen csak 104 008 márkát költöttek el a vezérek. Es merje még ezek után állítani valaki, hogy nem a legjobban jövedelmező intézmény a munkás szervezet. Mintha csak Budapest és Népszaváékról szólna a nóta.

— **Vizsgálatok a felső kereskedelmi iskolában.** Junius 15. hétfő délután két órakor, történet, mennyiségtan. Mérey Csajkás. Junius 16. kedd délelőtt 11 órakor, római katolikus hittan. Hervanek. Junius 17. szerda, reggel 7 órakor, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi számtan, kereskedelmi ismeret, irodai munkálatok. Kertész. Junius 19. péntek reggel 7 órakor. Magyar német, francia. Toncs, Resch, Pásztor. Junius 20. szombat reggel 7 órakor földrajz, természettan, gyorsírás. Resch, Kertész. A vizsgálatok nyilvánosak.

— **Lemondott kormányok.** Derschatta és Prade osztrák miniszterek benyújtották lemondásukat az osztrák császárnak. A császár még nem döntött lemondásuk felett. Belgrádból táviratozzák, hogy ott a szerb kormány benyújtotta lemondását Péter királynak, ki azt el is fogadta.

— **A baja-bátaszéki vonal munkálatai.** A baja-bátaszéki vonalon a földmunkából eddig 800,000 köbméter teljesített, ami az előirányzott mennyiség mintegy kilencven százalékának felel meg. A nagy Dunahid parti és mederpillére javarészt fel vannak falazva, három ártézi nyílás vasszerkezetének szerelése befejeztetett, a középső nyílások szerelő állványait cölöpölik. Munkában vannak továbbá a kisebb hidak falazási munkái. Az összes teljesítmény az előirányzott munkák mintegy 60 százaléka. A munkák határideje 1909. évi október 1.

— **Borzalmas forgószél.** Amerikából óriási katasztrófát jelentenek, amelyeket viharok idéztek elő. Déli-Nebraszkában és északi Kansasban tegnapelőtt óriási forgószél dühöngött, amely nagy pusztításokat vitt véghez. Huszonegy ember életét vesztette. Byron, Geneva és más városokban hetvenöt ház romokban van. Hajléktalan farmerek a városokba menekültek a vihar elől. Gladstoneban és Coloradoban a halottak számát huszonháromra becsülik.

— **Rossz ízű gyógyszert** gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos creosot-preparatumot rendel, a gyermekekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen ízű. Ha ellenben az orvos „Sirolin-Roche“-t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó, kellemes íze van. „Sirolin-Roche“ a legjobb bükkfakátrány-preparatum, mely nem izgat és méregtelen. A gyógyszertárakban kapható.

— **Tanév végi vizsgálatok a városi zenedében.** A szabadkai városi zeneiskolában a tanév végi nyilvános vizsgálatok június 22-én hétfőn kezdődnek és bezárólag 24-ig tartanak. 22-én délután 4 órakor az alsó osztályú növendékek vizsgálja lesz megtartva a városi zenede helyiségeiben. 23-án kedden délután 4 órakor vizsgáznak a haladó növendékek a városi főgimnázium tornacsarnokában. 24-én kedden délután 5 órakor ugyancsak a városi főgimnázium tornatermében lesz megtartva a felső osztályú növendékeinek közreműködésével az intézet évszázó ünnepélye, melynek műsorát közölni fogjuk.

— **Talált koponyák.** Nem kis riadalmat okozott tegnap, — amint Bajáról írják — a Budapesti-ut elején járó-kelő embereknek néhány emberi koponya, mely a régi dr. Sztru-

hák-féle házzal szemben az uton hevert. A telefonon értesített rendőrség a leletet — két koponya, egy homlokcsont a járomcsonttal s egy alsó állkapocsossal — bevitte az őrszobába, hol munkatársunk is megtekintette őket. Véleménye szerint, melyet az egyik koponyán végzett preparáció s az álcsonton látható latinműszavak igazolnak a koponyákat, az elhunyt dr. Struhák használta kísérleti és tanulmányi célokra.

— **Megmérgezte magát.** Haska József palicsi halász, mint megirtuk ismeretlen okból megmérgezte magát s a közkórházban meg is halt. Holttestét tegnap szállították a szülői házhoz. A gyászoló kísérők között volt fia Haska Antal 22 éves lakatos segéd, aki utközben betért egy vendéglőbe s ott sört kért. A sörbe zsirszódát kevert, s azt mohón kiitta. A mérgezési tünetek rögtön észlelhetők voltak rajta s a megijedt környezett azonnal mentőkért telefonált. Ezek természetesen haladéknélkül megjelentek s az elkeseredett fiut visszashallították oda a honnan apja holttestét akarta hazakísérni, a Mária-Valéria közkórházba. Állapota épen nem válságos s ezért felgyógyulása is csak napok kérdése.

— **Almában kigyót nyelt.** Egy horvát községben történt. Jómódú parasztagazda lepihent a saját szántóföldjén elaludt s almában nyitva maradt száján egy mérges kigyó mászott be a gyomrába. — Három napig kínlódott vele a szerencsétlen. A kigyó ugyan gyakran iparkodott a torkán kifelé, de mindannyiszor vissza kellett fordulnia, mert az ember torka összeszorulva lévén, azon kímászni nem bírt. Harmadnap ismét hátra feküdt s kitévő száját szerencsésen megszabadult a veszedelmes vendégtől. Emberrünk egészséges ugyan, de rendkívül kimerült. A nagy ijedség, az állandó erőlködés s a háromnapi böjtölés is nagyon elgyengítette.

A t. szülők s a főt. klórus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold ákácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvehetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-6

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Leszurta az öcscsét.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A tavasszal történt, hogy Raffay György bajai bérlőgazda hazament mélykúti rokonaihoz. Az éjszakát több kocsmában töltvén, reggel elment Raffai Mátyás nevű öcscséhez, akivel aztán tovább borozott egy közeli kocsmában déli harangszóig. Dalolva ölelkezve mentek haza. Otthon valamin összeszólkoztak, Raffay György a vita hevében bicskát rántott s leszurta öcscsét, aki ott nyomban meghalt. Szándékos emberöléssel vádolva ma állott a szabadkai kir. törvényszék. mint esküdtbíró elölt a vádlott. Dr. Winkler István kir. ügyész vádbeszéde s Dr. Boróczy Kálmán bajai ügyvéd védbeszéde után az esküdtek vádlottat az erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés bűntettében mondták ki bűnösnek, a mely verdikt alapján a bíróság Raffai Györgyöt három esztendőre börtönre ítélte.

Utleirások, Kalauzok

Bäedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben Szabadkán.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által főtárgyalásra kintüzetek a következő bűnügyek:

Junius hó 16-án. Szekenderovics Félix súlyos testi sértés büntette. Márkus István és társa orgazdaság büntette. Gere Benedek súlyos testi sértés büntette. Tóth Agnes és társai lopás büntette.

Junius hó 19-én. Sztipanecsevics János zsarolás büntette. Kusztor Verona és társa lopás büntette. Tossenberger István és társa hatóság elleni erőszak büntette. Ifj. Király János és társa zsarolás büntette.

IRODALOM.

= **Zászlónk.** Hatodik évfolyamát fejezte be ez a magas szárnyalású, ragyogó színes tollal megírt, aranyos derült, humor-tól kacagó és komoly tudással összeállított ifjúsági lap, amelynek szerkesztését irodalmunk elismerten első helyet elfoglaló éles tollu vezérei végzik. Nemcsak a hőlelkű, az élet szennyes árjaitól még be nem csapott ifjúság, de komoly, érett, az életről gondjaitól barázdás homlokú férfiak is egyaránt élvezettel és páratlan lelki gyönyörrel forgatják a Zászlónk hasábjait, amiket a humor kacagó verőfénye és a komoly, de sohasem szárazon előadott tudományos és legaktuálisabb problémák eszmeelítő témái, fölvetett pályázatok és kísérletek megoldásra váró gordiusi csomói váltják föl egymást. Előfizetési ára egész évre 2 korona, amit a Zászlónk kiadóhivatala címére (Budapest, VII., Damjanich-u. 50.) kell küldeni.

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes izlésére vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvend.

KAPHATÓ: 256-59-30

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Körömczy Ernő. 144

Donna Micaela s vele még jó sokan egyre azon tűnődtek, nem lenne-e célszerű a Krisztusképet az egész világnak bemutatni. Ok maguk hordozták volna körül s mindenkit meggyőztek volna arról, hogy az a kép dolgos, békeszerető, jóakaratu embereknek egészséget, jólétet s boldogságot szerez. Ha

majd mindezt tapasztalni fogják, bizonyára a kép tisztelőihez fognak szegődni.

— Annak a képnek a Capitolium tetején lenne a legméltóbb helye, — mondogatták mások, — onnan kormányozhatná az egész világot.

— Akik nekünk parancsolnak egy szálig kőszívű emberek, — hangzott egy némelyik ajkáról, — örömebbek vennők a Krisztuskép uralmát. A Krisztuskép hatalmas s csodatevő ereje van; ha az uralkodnék fölöttünk a szegényeket csakhamar jóléthez juttatná s emellett bőven maradna a gazdagok számára is. A Krisztuskép jól tudja, ki a nép igaz barátja. Ha az egyszer uralomra jutna, mindjárt ott látnók a király tanácsosai közt azokat, kik most alattvalók, szürke emberek csupán. Végigjárja majd a világot s mint a mélyreszántó ekevas termővé teszi azt, mi eddig kopárán, ugaron hevert.

Csak hogy mielőtt e rózsás reménységgel szőtt tervek megvalósultak volna, 1896. március elején vették a rémhirt, hogy az olasz seregeket a felkelők Adua mellett leverték. Sok ezer emberük esett el a csatáéren, nagyrésztük meg fogságba került.

Pár nappal utóbb Rómában megtörtént a miniszterválság. Az új miniszterelnököt nagyon aggasztotta Szicília népének haragja, s neheztelése. Hogy némiképp megengesztelje őket, pár fogvatartott szocialista vezért bocsátott szabadon. Ot veszedelmes szocialista előtt, kiket a nép legjobban kegyelt, megnyiták a börtön ajtai. Da Felice, Bosco, Verro, Barbato és Alagona voltak a szerencsések, kik megmenekültek a fogságból.

Ah, Donna Micaela boldognak akarta érezni magát, mikor meghallotta a szabadulás híreit. Bizony-bizony alig tudta visszafojtani előtörő könnyűit.

O eddig csak egyre azt hitte, hogy az a Krisztuskép fogja ledönteni Gaetano börtönének falait; hogy őt az Isten különös kegyelme vetette a fogságba csak azért, hogy megtanulja kiejteni, térdénállva rebegni: En Uram és én Istenem!

S ime most mégsem az a kép mentette meg őt. Oly hitetlenül, azokkal az átkos eszmékkel telve kerül ki börtönéből, amilyen azelőtt volt. Az az áthidalatlan úr ott közöttük most még ijeszteőbb lesz, mint valamikor régen.

Boldog nyugalmat erőszakolt magára mégis. Hisz elég az is, hogy amaz visszanyerte szabadságát. Ha ezzel hasonlítja össze a maga örömet, eltörpül egészen.

De hát ez a sors a mindennek, mit Diamante népe óhajt, amit elérni vágyik.

Oh az a mérhetlen sivatag nagy ellenége a kised oázisnak!

II.

Palermóban.

Végre, végre! A templomtoronyban éjfél utáni egy órát kongatott a harang. Aki attól tart, hogy elnyomja az álom, felugrik ágyából, magára ölti ruháját és siet az utcákra ki.

Aki eddig a kávéházban bóbiskolt, gyorsan felkészül, amint lépteket hall odakint. Kidörzsöli szeméből az álmat s belevegyül az egyre növekvő emberáradatba, hol aztán az idő is gyorsabban mulik.

Olyanok is, akik eddig, alighogy ismerték egymást, valami szokatlan bensőséggel rázzák meg egymás kezét. Látják most, hogy valamennyiük szívét azonegy tularadó öröm s boldogság tölti el. Öreg, élemedett professorok, előkelő delnők, aristokrata hölgyek, kiket azelőtt alig látott járni-kelni az utca népe, most ott sétálnak fel és alá s egyképen vidám, derűs kedvű mind.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Baja. Szerelmes levélnek igen jó, de keresztényszocialista lapba nem való.

Sz. A. Szabadka. Cikkei sok ügyességet árulnak el, de nyomdafestékre még nem valók. Csak bátran előre! Ontól még sok jót várunk.

V. Gy. Zenta. A kerületi nagygyűlés progját minél előbb kérem. Innen sokan jövőnk.

Kisasszony és egy fiatalember felvételik

== Irodai munkákhoz; ==
kik a könyvelésben jártasak, előnyben részesülnek.

Jelentkezni lehet d. e. fél 9—10 óra között a villamos telepen (Szegedi szőlők). 430—2—2

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-tisztelendő papság becses tudására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-70

papi és polgári szabó.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térfelházhoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, szintúgy telítősövetet, turisztalódat, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, s melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

„FUCHSOL“

Poloska-szer,
Svábbogár-por,
Moly-por,
Egér- és

Patkány-
Pilula,
Biztos irtó-szer,

== kapható ==

Rukavina Nándor
fűszerkereskedőnél.

418-10-6

Óbecsei Hírek

A „BÁCSKAI NAPLÓ“ POLITIKAI NAPILAP HETI MELLÉKLETE.

A Kath. Legényegyesület hanyatlóban.

Ezt a címet adtuk cikkünknek, mert szeretnők, ha csak hanyatlóban volna az a hajdan fölkarolt és sűrűn látogatott egyesület, mely a hanyatlás lejtőjén ma már oda jutott, hogy épenséggel nem csodálkozhatunk, ha gyűlésein egyesek a fölsozlatást is szóba hozzák.

Mindnyájan emlékezünk még reá, hogy iparosaink — mesterek és legények egyaránt — csak néhány év előtt is alig ismertek más szórakozó helyet; intelligenciánk színe-java is örömet iratkozott be pártoló tagnak az egyesületbe, melyben a polgári és társadalmi erények mellett a keresztény hitélet virágai is illatoztak. Fiatalságunk akkor még ott állott hivatásának magaslatán; tisztelte nemcsak azokat a törvényeket, melyeknek áthágását nyomon követi a megtorló igazságszolgáltatás, hanem tiszteletben tartotta az isteni törvényeket is, melyekről szíve meggyőződéséből tudta, hogy amazoknál előbbre valók.

Szép és lélekemelő látvány volt, midőn diszes zászlójuk alatt óriási menetben vonultak föl ünnepnapokon a templomba, kifejezván e tényükkel azt, hogy bármily szerencsés körülmények között éljen is az ember, azért önmagának soha sem elégséges, hanem szüksége van annak a támogatására, gondviselésére, akiben élünk, mozgunk és vagyunk.

De szép és reményekre jogosító látvány volt az is, midőn a zsfoltóságig megtelt egyesületi helyiségekben a fiatalágot szórakozni, mulatni láttuk s már akkor magunk elé képzeltük kialakult a jövő, erős keresztény társadalmat, melyet az ő összetartásuk, egymás iránt tanusított kölcsönös szeretetük fog megteremteni. Am a kívánatok nem mindig teljesülnek; a képzelet — ez a sebes szárnyu sas — sokszor nagyon messzire elragadja az embert s feledtetni vele, hogy gyarlóságánál fogva a bukáshoz ép oly közel áll, mint a győzelemhez.

Es szégyenkezve is, sajnálkozva is, de be kell vallanunk, hogy reményünkben csalatkoztunk. Az a fiatalág, mely összetartásával az egyesületnek vagyont érő házat szerzett, hogy tetterős fiatal korában olyan oázist teremtsen magának, melyben később is üdülést, szórakozást találhat és a munkában elernyedti izmait megpihentetheti, az a fiatalág ma — nem tudjuk miért — többé már nem lelkesedik, alkotni nem kíván, a nemes szórakozást nem keresi, összetartani nem tud, hanem céltalan bolyong, mint ahogyan minden előre megállapított

terv nélkül röpköd a lepke egyik virágról a másikra, olyanra is, melyben mézet alig találhat.

Keresve keressük már régóta okát ennek a hanyatlásnak, keresik mások is s különböző vélemények jutnak kifejezésre.

Az iparos nagy keserűséggel panaszkodik az ipartörvény hiányai, fogyatékoságai, sok tekintetben a kisiparos kárára, tönkretételére megirt paragrafusai miatt s mi természetesebb, mint hogy az iparosok és segédek körül tapasztalható mizériákat ennek iparkodik fölronni bűnül. Amidőn panaszkodnak, megszája őket az ember, s nagyon hajlandó nekik igazat adni. A képesítés nélkül föl szabadult tanonc tizenhét éves korában nagykorúsítja magát, üzletet nyit, mert ő önálló akar lenni. Így szaporodnak föl gomba módra egyes iparágakban az önálló iparosok; alig van utca, melyben 4—5 cipész ne volna, tányér meg annyi táncol a borbély műhelyek előtt, hogy ha valamennyi egy-egy ember öngyilkosságát jelentené, hát hovahamarabb lakatlanná lenne az öreg föld.

Az iparosok szaporodásával egyenes arányban van a segédek fogyása ugyannyira, hogy ma már nagy szerencse számba megy, ha valamelyik mester segédhez juthat. Igaz, hogy a századiknak sincs rá szüksége, mert a verseny nagy, a hirtelen sült 18 éves mester monopolizálni akarja a rendelőket, akikre — ha volt öröksége — kis vagyontörzést ráfizeti s így a régi közkedvelt iparos műhelyében beáll a pangás; ami kevés munkája van, azt maga is el tudja végezni segéd nélkül.

Meg volna tehát az oka annak, hogy miért üres állandóan a Legényegyesület, mert nincs annyi legény, amennyi betölthetné.

De hol vannak azok a kevesek, akik még meg vannak? Hiszen egy egyesület virágzásának nem az az egyetlen alapföltétele, hogy tagjainak száma százakra rugjon. A szociáldemokrata szakszervezetek márcsak elég népeseek, de azért virágzásukat nem irigyeljük és olyan virágzásra nem áhítunk.

Igazat adunk azoknak, akik az egyesület hanyatlását javarészt az iparosok nyomoruságos helyzetének tulajdonítják, de el ne mulasszuk kárhozható korunk vallástalan, erkölcsököt tipró irányzatát, mely kigunyol mindent, ami szent és ellensége mindazoknak, akik gunyja tárgyát tiszteletben tartják.

A mai korszellem nem állít fel korlátokat még a hevesebb vérű ifjúság számára sem s minthogy korlátokat túrni nehezebb, mint nem túrni,

nagyon természetes, hogy a könnyelmű ifjúság szíve hajlik a könnyebbhez. Leszakítja minden órának virágát s szinte szégyenkezve gondol azokra az éveire, melyekben még holmi dajkamésékre hallgatott s melyekben még szórakozásai közepette is tiszteletben tartotta az isteni és emberi törvényeket.

Ime a kettős ok, mely a Kath. Legényegyesületet a hanyatlás lejtőjén már-már a földszinre juttatta. Az egyik külső emberi ok, melyet megszüntetni s ezáltal az iparosok sérelmeit orvosolni csak az ipartörvény gyökeres megváltoztatásával, illetőleg átalakításával lehet. Ez a reform — helyesen, az iparosok érdekében keresztülvive — megteremtené országszerte az iparosok között azt a megelégedést, mely a józanul látásnak első alapföltétele. Így lehetne még reményünk, hogy fiatalágunk emberi méltóságát tudatára ébredve megszüntetné a második okot is azáltal, hogy tömörülne ismét zászlaja alá, melynek legszebb ékessége az emberi szenvedélyeket korlátozó kereszt szent jelvénye.

Mindkettőnek keresztülvitele azonban ismét csak azokon áll, akik önmaguk juttatták magukat ebbe a helyzetbe, melyből — amint sokszoros panaszaikból következtetjük — szabadulni oly nagyon szeretnének. A győzelemhez erő kell; ahhoz pedig, hogy erősek legyünk, összetartás kívánatik.

Tegyük meg ezt az iparosok és segédek, akkor nem lesz szükség az örökös sajnálkozásra, hogy hát milyen kár ezért a szép egyesületért s akkor el fognak némulni azok a kifogások, melyek a fölültesen gondolkozó előtt alaposnak tetszenek, de amelyek tulajdonképpen egy nagy gondolkozási hibát — ugynevezett circulus vitiosus — tartalmaznak, hogy t. i. miért járjunk el az egyesületbe, hiszen soha sincs ott senki?

Erre csak az a válaszunk, hogy el kell járni oda s akkor majd lesz ott valaki, lesznek sokan, akik majd az immár haldokló egyesületbe új életet öntvén, azt fölvirágoztatják. **K.**

A Katholikus Népszövetség alapszabályai.

Mindjárt a Kath. Népszövetség óbecsei csoportjának megalakításánál — husvét másnapján — akadtak többen, akik abbéli aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy zsákban macskát vesznek, ha belépnek a szövetségbe anélkül, hogy alapszabályait tüzeten ismernek. Szép az ovatosság és különösen föltűnő olyankor, amikor ezt a rendkívüli ovatosságot magyar emberek részéről tapasztaljuk, akik között pedig sajnos, meglehetősen nagy számban vannak Húbele Balázsok s akik egy cseppet sem aggodalmaskodnak busás pártadókat fizetni holmi jött-ment kaftános népvézereknek.

Gombos Lajos

építési irodája Bány-köz, Kecskés-ház mellett
(bejárat a Kossuth-utcából).

Elvállal lakóházak és mindenféle gazdasági épületek tervezését, leszámolásokat és költségvetések szerkesztését, valamint ácsmunkatervek és fakivonatok készítését.

395-20-13

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

íratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-187

Ménésbéli és használati lovak nagybani eladása.

A herceg Schaumburg-Lippi-féle noskovcii uradalom (vasut-, posta- és táviradaállomás, interurbán távbeszélő Slatina 7. sz. alatt) hírneves angol félvérmenéséből folyó évi június hó 28-án délelőtt 9 órakor nyilvános árlejtés útján szabad kézből a legtöbbet ígérőknek eladtnak:

9 drb 1 és fél éves angol félvércsikó,

6

6

3

11

12

12

5

1

1

2

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Az árlejtés az uradalom főmajorjában történik, mely a Szent-Lőrinc-Slatina-Našici helyi érdekű vasutnak noskovcii állomásától csak egy kilométernyire fekszik. A reggel fél 7 órakor Noskovcira érkező vonatoknál kocsik rendelkezésre fognak állani.

Kívánatra árverezési programok küldetnek.

431-2-1

Herceg Schaumburg-Lippi-féle uradalom Noskovci Slavoniában, a Dráva mellett.

Megszabadul a gondtól,

398-6-4

ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

a „Hangszer-Király“-tól

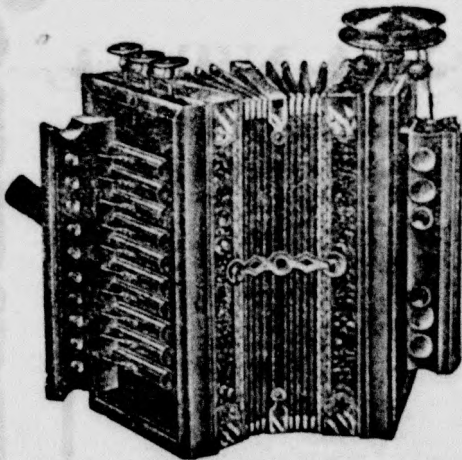
BUDAPEST,

VIII., József-körút 15/v. szám.

Telefon 67-85.

Wagner

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsereg szállítója. Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben.

Harmonika tapsantókkal s csörgőkkel.

Középnagyságu csinos szekrényben 10 billentyű, szabadalmazott nikkelsarokvédőkkel, háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapcsolókkal, szabadalmazott tapsantókkal és csörgő-kisérlettel, melyek az indulóknál és csárdásoknál jutnak érvényre. Ára magyar önkéntes Iskolával és magyar dalokkal együtt csak 12 korona.

WÄGNER-HARMONIKÁK, elismert jó hanggal 2-50, 3, 4, 5, 6 frt és feljebb.

WÄGNER-HEGEDŰ 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb.

WÄGNER-FUVOLA 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb.

HARMONIUMOK iskola-, templomi és házi használatra, alkalmi vételárban.

Az összes zenekari, iskola- és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol.

Képes hangszer-árjegyzék ingyen.

Vasbeton és Rabiczmunka vállalkozók.

Sürgöncim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-osatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTOSÖVEK.

Keramik és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizezőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-89

→ VAKOLATI KŐPOR. ←

De hát nem esoda, hiszen velük együtt Keletről idevándorolt nép vagyunk s csak egy közöttünk a különbség. Ők azért vándoroltak Nyugatra, mert itt később kel föl a nap s így tovább serénykedhetnek a sötétben, mi pedig nagyon korainak tartottuk a keleti nap fölkelését s új hazát jöttünk keresni Nyugatra, ahol tovább alhatunk.

Meg is szoktuk itt alaposan az aluszékonyságot s haragszunk mindenkire, aki bennünket ébredésre szólít, azért vonakodunk annyira a Katholikus Népszövetségtől, mely tagjaitól első sorban éberséget követel.

Hogy miért követel éberséget, azt persze álmos fejünkkel csak nehezen tudjuk megérteni s amikor megértjük is, hol huzódzkodunk, hol meg nyújtózkodunk, csak talpra állni nem akarunk. Kifogásokat keresünk és kifogást találni könnyű, ha az ember akar, de mindebből csak azt az egyet láthatjuk, hogy nem akarásnak nyögés a vége.

Csak hogy a nyögés megérthető, mert beleszakadhat az ember; hát hogy ez meg ne történjék, megteesszük ime az aggodalmaskodók kívánságát s leközzöljük folytatódólagosan a szövetség alapszabályait úgy, amint azt Andrassy Gyula gróf belügyminiszter f. é. január hó 25-én 9564. sz. a. jóváhagyta.

I. A népszövetség címe, célja és eszközei.

1. §. A szövetség címe: Katholikus Népszövetség. Székhelye Budapest.

Jelvénye: fehér kereszt, benne a szent korona. Pecsétje: azonos a jelvény rajzával.

A szövetség célja.

2. §. A népszövetség célja a katolikus társadalmi rend támogatása; a nép hiterköles, társadalmi és gazdasági fejlődésének előmozdítása; annak védelme, oktatása, vezetése és szervezése. További célja a katolikus eszméknek a köz- és magánéletben való érvényesítése és a vallás- és államellenes törekvések visszaverése.

A népszövetség eszközei.

3. §. Szüntelen mozgalmat fejt ki, hogy a katolikus társadalom minél szélesebb rétegeit a szövetség kebelébe vonja.

4. §. Törvényes előfeltételek és az e tekintetben fennálló hatósági szabályok betartásával népgyűléseket, szabadtanításokat, értekezleteket tart, hogy a népet és vezetőit az erkölcsi és gazdasági bajok forrásaival és azok orvoslásának módjaival megismertesse.

(Folyt. köv.)

Szini előadással egybekötött táncmulatást rendezett pünkösdi napján a Katholikus Legényegyesület a zentai testvéregyesület műkedvelőinek vendégszerelésével. Magáról a szini előadásról csak szépet és jót írhatunk, mert igazán gyönyörű alakítások gyönyörködtek a közönséget s a szereplők közül nem egynek bőven kijutott a tapsviharból. Különösen ki kell emelnünk a darab címszerepét Kocsag Lajkót játszó Kerepesy Vince urat mint olyant, aki népszínművek tragikus szerepeiben kiváló tehetséget árult el, továbbá Turbákné, Klára özvegyasszony szerepében Kalmár Annuska kisasszonyt, akinek bájosan esengő hangja nótáit a közönség több ízben megújráztatta.

Nagyobb dícséretükre a szereplőknek meg kell még említenünk, hogy egytől-egyig nagyon jól be voltak gyakorolva, s ennek köszönhető, hogy az előadás közben tüzet jelző vak lármára sem zavarodtak meg.

Az előadást tánc követte, melyhez a zenét Bognár Pista moholi tambura zenekara szolgáltatta. A táncban is meglátszott az élénkség, mellyel a zentai fiatalok a mieinket fölülmulja s amely annál is inkább volt szembeötlő, mert a zentai fiatalok — mondhatni — többségben volt. Nem valami fényes dícséret ez a mi fiatalágunkra s őket bizony nem a legjobb színben tünteti föl, hogy szinte tüntetőleg maradtak el erről a mulatságról, mely már eleve is fényesen ígért, s amelynek fényét a vendégbarátság megsértésével a mi fiatalágunk iparkodott elhomályosítani. A zentaiak bizonyára csak sajnálkozással fognak visszagondolni egyesületünkre, mert nekik, kik az övékért annyira lelkesülnek s benne annyi örömet találnak, bizonyára érthetetlen dolognak látszik, hogyan lehet az

ilyen egyesületet elhagyni, sőt annak egyes-nesen romlására törni.

A mulatságon fölülfizetni szívesek voltak: Zsótér Andor, Gyarmathy Béla, Zsótér Zoltán 2—2 K. Frenner Ferenc, Heinrich Lipót 1—1 K. Losonezy Antal 80 fill., özv. Riha Ferencné, Glubieza János 60—60 fill., Hadnagy Izidor 50 fill., Réh János, Mohl Ferenc 40—40 fill., Fehérvári István, Gabi Áron, Jelasics József, Frenner József, Szép András és N. N. 20—20 fillér.

Fogadják a nemesszívű adakozók az egyesület halás köszönetét.

Jegyekből befolyt 111 K. 20 fillér, fölülfizetésekből 12 K. 50 fill., összesen tehát 123 korona 70 fillér, evvel szemben azonban a kiadás volt 270 korona és így dolgozik az egyesület már több mint egy év óta mindig ráfizetéssel.

Mellékletünk a Bácskai Naplóval együtt kapható számonként 4 fillérért az utcai elárusítóknál és a következő üzletekben: Belvárosi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, Alsóvárosi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, Brankovics István kereskedése, Zsvikovic Danilo kereskedése és Szaniszlávyevics Márkó fodrász üzlete.

HIREK.

Ajándék a belvárosi róm. kath. templomnak. Özv. Terék Károlyné a belvárosi róm. kath. plébánia-templomnak ismét két gyönyörű antipendiumot ajándékozott, melyek egyébként is ékes templomunk oltárait főleg ünnepnapokon fogják ezentul díszíteni. Fogadják a kegyes adakozó ezuton is a plébános és a hívek őszinte köszönetét!

Tedeum. Pünkösdi napján tartották a belvárosi róm. kath. elemi népiskolák az iskolaév befejeztével szokásos ünnepélyes hálaadó isteni tiszteletet.

Vizbefulás. Nenádov Bogdán esurogi lakosnak 11 éves fia a napokban fürdés közben a holt Tiszába fulladt. Hollestét még az nap kifogták.

Baleset. Sági Mária napszámos leány a postapalota építésénél mult kedden leesett az állványokról. Sérülése nem veszélyes.

Belefult a holt Tiszába. Sági Flórián e hó 5-én, miközben ugyanis lovát usztatta a lóról leeszött és alája került. Holt testét még az nap kifogták.

Forró vízbe esett gyermek. E hó 5-én Balaska Istvánné forró vízzel telt edényt tett le a földre konyhájában, ahol Mihály nevű másfél éves fiacskája játék közben a vízbe bukott. Anyja csak 2 nappal később jelentette az orvosnak a szerencsétlenséget, de akkor már a leforrázott gyermeket nem lehetett megmenteni az életnek.

Vaklárma. Mult vasárnap este a Kath. Legényegyesület környékén ismeretlen tettesek trombitával tüzet jeleztek — bizonyára azért, hogy az egyesület mulatságát megzavarják. A mulató közönség azonban csak alig néhány percig nyugtalankodott, mert csakhamar kiszült, hogy vaklárma az egész.

A Belvárosi Ker. Fogy. Szövetkezet a héten gyűlést tartott. Ertesülésünk szerint egyik határozata a gyűlésnek az volt, hogy a szövetkezet a Tisza-parton fióküzletet nyit.

Hajóhíntázásra, karika- és lemezcél-dobásra kaptak a Kápolna téren f. hó 11-én helyhatósági engedélyt Kerber Aron és társai.

Parisiana művészestélyt rendezett mult esütörtökön és pénteken este a Központi kávéházban nagy közönség előtt Tamássy W. József művész.

Betörés. Bajtai István alsóréti birtokosnak a gátör házában levő lakására ismeretlen tettesek betörték, ládájából 3 drb. női arany gyűrűt, körülbelül 30 koronányi pénzt és egy drb 2 esővíz pisztolyt elloptak. A csendőrség a tetteseket erélyesen nyomozza.

Nagy késsel támadt Gávrity Dusan Bozsity Nikolára minden ok nélkül; azaz hogy mégis, a maga részéről volt ok reá, t. i. ittas állapotban követte el a merényletet, pedig ismerhetné már magát, mert ilyen állapotban

elkövetett büntetékért már többször volt büntetve.

Öngyilkossági kísérlet. Metykó Judit, a Vadászkürt szálloda pénztárosnöje mult kedden a déli órákban szobájába vonult és forgó pisztollyal kétszer a szájába lőtt. Hír szerint azonban előbb kivette a töltényekből a golyót s így csak jelentéktelen sérülést szenvedett. A szabadkai kórházba szállították.

Revolverezés részeg fejfel. Mult kedden Perisity Ignác ittas állapotban revolverrel Krsztonosics Mladen esküdt házára tört és agyonlövésével fenyegette, amiért az esküdt a rendőrség által tilosban talált ludait fölhattotta és tőle hajtópénzt követelt.

Az Óbecsei I. Temetkezési Egylet módosított alapszabályait a belügyminiszter jóvá hagyta.

Furesa ispán vetődött be a héten a Petlyánszky-féle vendéglőbe. — Valami Márkov Iván nevű szanádi ember ökelme, aki a koresmában megjelenő rendőrök előtt Dungyerszky Lázó ispánjának vallotta magát s nagy előzékenységgel tessékelt a rendőröket asztalához egypár pohár borra. Az egyik rendőrnek ugyanarra megtetszett az ispán ur barátsága, hogy kedvéért még egyenruháját is levette, hazulról civil-ruhát hozott magának, hogy annál fesztelenebbül mulathasson. Csak mikor már fizetésre került a sor, akkor derült ki, hogy az ispán ur Albionban képzelte magát s mivel pénze nem volt, hát ivott hitelbe. A legborusabb derű azonban akkor derült ki rá, mikor kiszült, hogy ispánnak épenséggel nem ispán, miért is a rendőrség barátságos őrizete alá fogta.

Vonatok indulása május elsejétől kezdve Szabadka felé reggel 4 óra 10 perc, 7 óra 20 perc és dél után 1 óra 10 percek; Ujvidék felé reggel 4 óra 20 perc, 9 óra 45 perc és dél után 3 óra 45 percek; Zombor felé reggel 3 óra 46 perc, 9 óra 10 perc és dél után 2 óra 36 percek.

Egyről-másról.

Vettük a héten a következő levelet:

Az Óbecsei Hírek Tek. Szerkesztőségének Óbecse.

Szíveskedjék az óbecsei fiakkereket lapja útján figyelmeztetni a Bács-Bodrog vármegye alispánja által 1884-ik évben a bérkocsiiparról kiadott szabályrendelet 10. §-ának utolsó bekezdésére, mely így hangzik: *A közönséget a bérkocsi használatára felszólítani, vagy e célból felhívás nélkül előhajítani, tiltva van.*

Sűrűn járok ugyanis Óbecsére s engemet is gyakran fölshólitanak, de másokat is a kocsi használatára. Hogy ez a fölshólítottakra nem épén kellemes, mindenki elgondolhatja, miért is kérem, hogy ez uton figyelmeztesse őket arra, hogy mit szabad és mit nem szabad tenniök . . .

Leadjuk ezt a panaszzlevelet avval a hozzáadással, hogy bérkocsisaink részéről még sok más kívánni valónk is volna, de hát van a községi előljároságnak egyéb száz és ezer fontosabb gondja s így bizony nem esoda, ha a közigazgatás szekerének döcögése mellett bérkocsisaink közül az egyébb tekintetekben is tapasztalható mizériák orvoslására ideje nem jut.

Unos-untig van már ugysis megterhelve kellemetlenségekkel, mit cselekedjék tehát a rongyos, festetlen fiakkerekkel, pedig ezek használatát is tiltja ugyanazon szabályrendelet 14. paragrafusá. Nekiálljon a kocsiknak és ő maga fesse be, avagy veszekedjék a bérkocsisokkal? Hát hiszen kalapácsnak lenni jobb mint üllőnek, mondotta Jean Paul, de azért kalapácsnak lenni sem mindig jó, mert háladatlan foglalkozás.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Előfizetésük beérkezett, de ugylátszik a nyomdában tévesztettek el egyes címeket, mert hozzánk is érkeztek kézbesíthetetlen példányok. A jövőre nézve fölünk telhetőleg intézkedtünk.

M. G. Cikkét nem közölhetjük, ha kívánja, megmondjuk, hogy miért, de személyesen.

Névtelen levelekre mi sem adunk semmit s kéziratokat sem adhatunk vissza.

Saját termésű
fehér, siller és vörös
BOROK literenként
 22 krajcárért
 eladóknak
KUBÁT GUSZTÁV
 fűszerkereskedőnél 419-8-4
 Szabadka, VI. kör 271. szám.

Eladok
 fajtiszta belga óriás, kék óriás és
 mindenféle
 faj nyulakat, faj galambokat,
 éneklő kanári madarakat.
 Tisztelettel
Banyári András, Mohol
 Bácsbodrogmegye. 425-3-3

Rétay és Benedek
 oltáregyleti szállítók
 egyházi műiparintézete
 Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.
 Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerel-
 vények, csillárok, keresztúti és oltárképek,
 valamint mindennemű templom- és kápolna-
 berendezések előállítására.
 Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes
 belső megújítására, stilszerű
 kifestésére, az oltárok stb. re-
 noválására és aranyozására
 kedvező feltételek mellett.
 Készít stilszerű oltárokat,
 szószékeket, gyónószékeket és
 domborművű stáció-
 képeket.
 Árjegyzéket, költség-
 vetést, mintákat és terv-
 rajzokat készséggel
 küldünk. 261-22

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.
Angster József és Fia
 orgona- és harmonium-gyár
 PÉCS.
 Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu
 (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak
 mellett művészies kivitelben.
 Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagy-
 ságban (170 koronától 1000 koronáig).
 Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket
 olcsón vállalunk.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.
 Alapított 1867. évben. 245-24
 Légnymatu és electro berendezések.

Kereskedők
 részére szükséges
 pénztári bárcák
 100 lappal, szá-
 mozva és füzve
 100 darab 16 kor.

Jegyzékek
 cégfelirat nélkül
 100 darabonként
 30 fillérért kap-
 : : : hatók a : : :
Szabadkai Nyomda-
 és
Hírlapkiadó-vállalat
 mint szövetkezettél
 IV., Rákóczi-utca 20.

435/908. sz.

428-3-3

Haszonbérleti hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom Igazgatósága
 közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonát képező:
 1. Dusnok község határában fekvő, mintegy
 1345 kat. holdat kitevő **Izsák** pusztá haszonbérle-
 tet a **sükösdői felsőerdei** legeltetési jog bérleté-
 vel együtt, 1909. évi október 1-től 1921. szeptember
 30-ig, azaz tizenkettő évre terjedő időtartamra;
 továbbá

2. a **Várszeg-sebeserdei** birtokrészlet has-
 zonbérletét 1908. évi október hó 1-től 1909. évi szeptem-
 ber 30-ig, azaz egy évre terjedő időtartamra; és

3. a **Foktő-meszesi** czárdaépület haszon-
 bérletét 1908. évi október 1-től 1911. évi szeptember
 hó 30-ig, azaz három évre terjedő időtartamra —
 az Igazgatóság hivatalos helyiségében

1908. évi június hó 27-én délelőtt 10 órakor

nyilvános zárt írásbeli versenytárgyaláson kívánja
 biztosítani.

Pályázati feltételek:

1. Tartoznak ajánlattevők 1 koronás bélyeg-
 gel ellátott ajánlataikhoz, melyek legkésőbb folyó
 évi június hó 27-ik napjának d. e. 10 órájáig a ka-
 locsai érsekségi Főpénztárnál benyújtandók, az
 ajánlati összeg 10%-át, mint bányapénzt osztozni, s
 kijelenteni, hogy a bérleti feltételeket ismerik.

2. A haszonbérleti összeg, mely után még 5%
 tisztidíj is jár, az ajánlatban számokkal és betűk-
 kel is világosan kiírandó.

3. Az épületek tűzbiztosítási és kéménysep-
 retési díja bérleti által az uradalomnak megtérítendő.

4. Későn érkezett vagy utóajánlatok el nem
 fogadtnak.
 5. Ajánlatok az 1., 2. és 3. tétel alatti bérle-
 tekre külön-külön teendő.

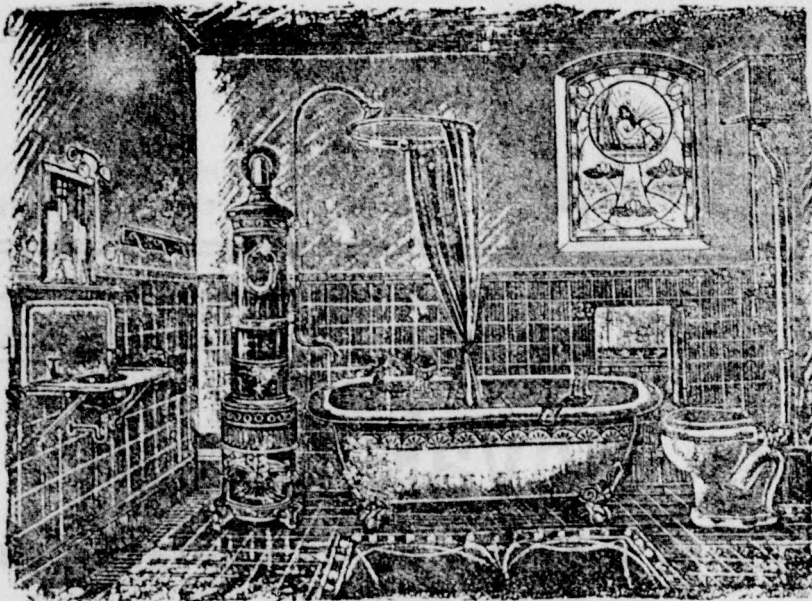
A haszonbérleti részletes feltételek Kalocsán
 az érsekségi igazgatósági irodában a hivatalos
 órák alatt megtekinthetők.

Kalocsa, 1908. június hó 5-én.

Kalocsai Érsekségi Igazgatóság.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete
 SZABADKAN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-53

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-
 Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény,
 büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és
 megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.
 Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán. 416-10

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keres-
 tetnek gyors kötőgépe-
 inken való kötésre.
 Távolság nem határoz,
 mi eladjuk a kötött
 munkát. 180-32

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.